

L'OPINIÓ

El 2 d'agost Catalunya ha de dir al món: "Present!"

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV-Núm. 46 - Barcelona, diumenge, 26 juliol 1931 Impremta: Tallers, 48 - Preu: 10 cèntims

La consciència de Catalunya

Erem molts els catalans que pensàvem que aquesta setmana que ara tenim davant nostre, la darrera setmana que Catalunya vivrà sense Estatut, fóra la nostra setmana de passió.

Per una coincidència que ha donat lloc a moltes reflexions i a no pocs comentaris, també aquesta vegada, en atansar-se el moment que Catalunya s'anava a abastar les seves llibertats, els conflictes socials s'havien enverinats de tal manera que la imminència d'un desenllaç tràgic i el pes dels fets lamentables que s'havien fet temer el possible naufragi del nostre plet.

Sense que pugui dir-se, encara que l'horitzó s'hagi aclarit del tot, sembla evident que és una mica més net que dies enrere i, sobretot, hi ha indicis per creure que tendeix i tendirà cap a la vegada més, a assolir una certa diafanitat.

Si realment és així, com esperem, la Catalunya republicana haurà donat una altra prova solemne de la seva fermesa, i els temperaments castròfics i els profetes de malastres hauran quedat com aleshores de la crema de convents—ben defraudats.

L'estat general dels conflictes socials, els esdeveniments de Sevilla i els fets lamentables que s'han produït a la nostra ciutat, motivaren, naturalment, un moviment d'inquietud, però no l'al·larmes desmesurades i suïcida que s'apoderà de certs estaments.

Així ho digué, de bell antuvi, Francesc Macià, amb una visió política que haurien d'envejar-li els que, com per exemple El Matí, li aconsellen que es retiri i no s'adonen—ells, gent d'ordre!—que la seva serenitat és la millor garantia de la pau social de Barcelona.

I és que Macià, una vegada més, ha interpretat Catalunya, s'ha adonat que, com el mateix ha dit, Catalunya té molta consciència de si mateixa.

Les persecucions i els atropells que hagué de sofrir durant els set anys de dictadura obren gravidesa al seu sentiment i les revelacions que, respecte les il·lustracions socials, s'han fet públiques des que caigué aquell règim caixerrià, l'han experimentada i li han fet badar els ulls. Avui ja no és una presa tan fàcil com pensen els agents provocadors, vinguin d'on vinguin.

Catalunya sap, avui, que té un plet de vida o mort per resoldre. Sap que el dia 2 d'agost, amb la votació del seu Estatut, s'enfronta amb aquella època en què gaudí de plena personalitat, i continua la seva història genuïnament democràtica.

Es per això que, davant els ulls atòrats i perplexes dels que no veuen el moment que vivim i pel clamor de les animes mesquines que no senten la tremenda vibració de l'hora, Catalunya s'afirma el 12, i s'afirma el 14 d'abril, i serena davant els contratemps, travessa la maniobra moralística de la crema de convents, i no s'ha encomanat, ara,

L'admirable esperit de concòrdia de les races privilegiades

Jo dedica humilment aquest article als nostres governants, amb el mateix imperient fatalisme que solen cantar els grups d'entre els estats, durant les belles nits de l'estiu.

Avui, fullejant un vell volum de la meua biblioteca oceànica, he trobat una anècdota molt edificant. Aquest episodi de la colonització oceànica posseeix el valor d'ésser rigorosament històric.

Fa més d'una centúria i mitja, que l'intrèpid capità Bligh, futur governador de la Novella Gales del Sud, navegava per aigües del Pacífic damunt del veler «Bounty» amb quaranta-cinc homes de tripulació.

O bé els homes de Bligh s'erren enamorats d'Oceania fins al punt de no voler-se allunyar, o bé Bligh era un capità despota, cruel, i autoritari, que es feia inaguantable a la tripulació.

El cas fou que el lloc-tinent Crispien va tramir un complot amb l'ajuda dels «midshipmen» Haywood, Young i Stewart, secundats per la major part dels matelots.

La sublevació tingué èxit, i Bligh, acompanyat del divuit homes que li romangueren fidels, fou depositat en una xalupa i abandonat en plena mar.

Bé! fins ací tot apareix normal i lògic. És una revolució portada amb elegància i digne d'homes civilitzats.

Els anglesos (que com tothom sap són el veritable crovell de l'ou de les races superiors) varen mostrar-se dignes de la noblesa i generosa nació britànica. Noblesa en perdonar-li la vida, generositat en desprendre's d'una xalupa.

Els sublevats (i ací s'afirma la hipòtesi de l'enamorament oceànic) varen girar proa a Taiti on arribaren feliçment. Un cop a l'illa encisera de llurs anhels, la major part dels marins ja no somnia en més gran beneïença que la de romandre-hi. Però Crispien (prudent com el símbol repulit de la Santa Escritura) vol cercar un refugi més segur i parteix amb vuit companys, a la recerca d'una illa encara verge.

Varen emportar-se'n dotze dones i deu homes indígenes — continua el vell text — amb el propòsit de formar una colònia anglo-taitiana (Un nombre tan desigual de mascles i femelles em sorprèn. Faig un petit càlcul, i resulta que toquen a dos terços de dona per home).

Bligh i els seus fidels matelots varen salvar-se.

Els «candidats» enamorats de Taiti rebieren dos anys després la inesperada visita de la fragata «La Pandora» (nom adoptat per simbolisme, o casualitat sarcàstica?) Aquest vaixell havia estat fletat especialment per a la captura dels rebels.

El nerviosisme delirant que ha perdut Espanya aquests darrers dies.

La nostra setmana de passió es presenta, doncs, com una setmana de passió patriòtica, apassionada i apassionant, amò un dispaite que ja tindrà gust de glòria i un diumenge que per a Catalunya serà de Resurrecció.

Entretant, Crispien i Companyia anaven en camí de realitzar els seus grandiosos projectes. La conducta d'aquests homes predisposà el llegidor a una gran simpatia momentània. Es pot admirar el coratge dels intrèpids marins. llur prudència, llur amor a la vida natural...

Però anem poc a poc. Examinem la mentalitat de l'home blanc amb el seu etern deliri de conquesta i de comandament.

Heu-vos ací la continuació de la història. L'any 1770 la novella colònia anglo-taitiana s'estableix definitivament sobre un illot anomenat Pitcairn.

El «Bounty» ha estat cremat a fi de fer desaparèixer els darrers vestigis de la sublevació.

La gran família comença a instal·lar-se. Han construït cases i desbrossat terrenys. Però els «camos» són els anglesos i els «treballadors» els pobres taitians. «En quina llei moral, racional o social es basaven els saxons per a cometre aquesta arbitrarietat amb llurs co-associats? Segurament en una sola, simple i poderosa. «Els pertanyien a la raça blanca».

Eren uns estrangers sublevats, pobres, perseguits, però mai això «dominadors» d'aquells indígenes que començien el Pacífic, el cultiu de la terra polinèsia, el clima, les característiques de les estacions... I bé, pel damunt d'aquesta gran injustícia, la dolcesa i humilitat dels taitians va triomfar. Varen viure dos anys fent d'amos i d'esclaus sense dispuets ni revoltes.

Però un dia va morir la dona d'un tal Williams (No pot comprendre per què aquest senyor tenia dret a una dona «escocesa») i l'inconsolable vidu, «va exigir» una nova muller. Com que les taitianes ja estaven repartides (segueixo sense comprendre com es poden repartir dotze dones entre divuit homes) per satisfer l'ambició de l'anglès varen prendre l'esposa d'un taitià i la donaren a Williams.

Ara si que esclata la guerra, com havia esclatat a Grècia en temps d'Èlena, i com esclatarà a tothora i en tot lloc mentre un mascle cobegi la fembra d'un altre.

«Els dos capítostos de la revolta — diu el text — varen ésser assassinats pels seus propis germans cominats pels anglesos» Suposo que una de les víctimes del crim devia ésser l'indígena desposseït. Admirable esperit de justícia de la raça blanca!

Aterroritzats els pobres taitians, varen «passar-se» aquest «exemple» i aguantaren encara dos anys més.

A la fi (a quins abusos i despotismes devien arribar els marins!) esclatà una revolta unànim. Cinc blancs foren assassinats, entre ells el lloc-tinent Crispien. Jo vull suposar que el capítost anglès morí edificat. Penseu que gaudiria d'un breu instant de serenitat abans dels traspàs just per a reconèixer la justícia del seu destí.

Però les dones dels blancs, fidels a llurs esposos, varen tenir un gest cruel. vanjatiu, inhumà: Degollaren «tots» els taitians.

En 1779 un altre anglès morí assassinat sol polinès. Onze dones, algunes criatures i quatre anglesos, constituïren tota la població de l'illot.

Un dels quatre blancs que restaven,

va morir d'un atac d'alcoholisme (havia descobert una planta amb l'arrel de la qual es fabricaven un licor).

En 1779 un altre anglès morí assassinat pels seus compatriotes per haver pretès violentar una dona. Aquesta darrera «pretenció» és la que em costa més de comprendre (ara són onze dones per tres homes!).

Ja no quedaven més que dos anglesos, quan Young morí de mort natural.

I ara ve el més interessant de l'anècdota! Smith, simple matelot a bord del «Bounty», darrer supervivent mascle de tota la colònia anglo-taitiana s'estableix patriarcal a Pitcairn.

Aquest Noé protector, senyor i mestre de tota l'illa, esdevé un savi i un just. Es pren de tot cor la missió de cap i patriarcal, i crea una societat

model, regida per un codi imaginari que respecta tothom: dones i nins.

La virtut, la pietat, l'harmonia, la unió, impracticables fins aleshores, esdevenen una sola i rígida llei moral. Les dones dòcils i atentes, es converteixen en col·laboradores d'Smith. Els infants reben una educació dreturera, perfecta.

El patriarcal estableix matrimonis legals entre els fills de diferents famílies. I aquell poble nou, obeïent a llur cap com a una llei vigent, es converteix en un paradís de virtut i concòrdia.

Moral: Mentre hi hagin dos homes blancs sobre la terra, hi hauran guerres, revoltes, assassinats...

Solució? Jo proposo tímidament que es formi una nova Societat de Nacions dirigida per negres o maledos.

AURORA BERTRANA

L'agitació per l'agitació

Es evident que la República federal i democràtica no és pas l'ideal de tots els ciutadans. Si fos l'ideal de tots, el país seria immediatament una bassa d'oli, i al cap d'un quants anys faríem la viu viu sense pena ni glòria, perquè com que tots hauríem estat conyeguts de bell principi, ens hi hauríem adormit, i no hauríem tingut l'espero que les oposicions representen sempre per al que governa.

Es evident que hi ha una part de ciutadans que no estan satisfets amb el sistema de Govern que la majoria del poble es va votar en les eleccions del 12 d'abril i del 28 de juny. Són els que troben que el programa republicà no els satisfà plenament, perquè voldrien la implantació d'un règim més extrem, o bé els que troben que el programa republicà és massa avançat i veurien amb gust un retorn als temps feudals.

La República és un règim de llibertat; però és de sentit comú que aquesta llibertat no pot anar més enllà d'aquell límit, passat el qual s'atempta ja contra l'estabilitat de la República. Hi pot haver reunions, hi pot haver al·lo que dins del terreny de la legalitat permeti als que no siguin republicans democràtics fer propaganda de les seves idees per tal de veure si convencen els que no les senten. Però no hi pot haver coacció de cap mena. Ni hi pot haver pistoles pels carrers.

Ja ens fem càrrec que els que no estan conformes amb la República federal i democràtica, han de continuar treballant per arribar a fer possible la implantació de les idees que tinguin i que no siguin federals ni democràtiques. És una cosa natural i lògica. És de sentit comú que el monàrquic i l'anarquista i el comunista,

però el que no fa el que ha de fer és el Govern. El Govern pot permetre totes les propagandes monàrquiques, comunistes i anarquistes si vol; els monàrquics, els comunistes i els anarquistes poden espavillar-se per fer prosèlits tant com puguin. Però en quant algun d'aquests elements atempti l'ordre republicà, que és l'ordre que el poble s'ha votat, l'autoritat republicana els hi ha d'aplicar la llei.

La revolució l'hem fet els republicans; no l'han fet ni els anarquistes ni els comunistes. No tenen dret a reclamar que governem en anarquista ni en comunista. Al poble no l'hem defraudat perquè no li hem promès res d'aquests dos programes, que no eren el nostre. Els comunistes i els anarquistes, que facin la seva revolució, si poden, i aleshores, si la guanyen, callarem i els reconeixerem. Que convencin el poble, i que es facin votar. Mentrestant, si pretenen imposar el terror es toparan amb la llei. Amb la llei i amb els agents de l'autoritat.

Aquests dies hem vist, per les informacions dels diaris, que la F. A. I. es movia activament en els rengles obrers; es movia més activament que mai.

El Govern té el deure d'actuar contra els anarquistes que es barregen en les qüestions socials de cara a produir un dany directe a l'economia del país. L'anarquisme és pura i simplement destructiu. L'anarquisme és negació. El comunisme i el sindicalisme són constructius. Però cal procurar separar aquells elements d'aquests.

L'anarquisme segueix la seva tàctica de procurar d'apoderar-se de tots aquells organismes, l'actuació dels quals pot fer evidentment un dany a la societat. En tant que ciutadans tenim el deure de posar-nos-hi enfront. La riquesa del país no pertany als patrons, com molts d'ells equivocadament pensen. Ens pertany a tots, a patrons i a obrers; a tots els que som part del poble.

Quan un home va pel carrer despla-

vagin fent la seva i procurin debilitar per tots els mitjans al seu abast l'autoritat del Govern de la República, perquè aquells tres ideals tindran el camí més propici per a triomfar com més inestable sigui la República.

Els fan el que han de fer. No els culpem de res. Si no fessin el que fan, els podríem ben dir que són uns babaus.

Però el que no fa el que ha de fer és el Govern. El Govern pot permetre totes les propagandes monàrquiques, comunistes i anarquistes si vol; els monàrquics, els comunistes i els anarquistes poden espavillar-se per fer prosèlits tant com puguin. Però en quant algun d'aquests elements atempti l'ordre republicà, que és l'ordre que el poble s'ha votat, l'autoritat republicana els hi ha d'aplicar la llei.

La revolució l'hem fet els republicans; no l'han fet ni els anarquistes ni els comunistes. No tenen dret a reclamar que governem en anarquista ni en comunista. Al poble no l'hem defraudat perquè no li hem promès res d'aquests dos programes, que no eren el nostre. Els comunistes i els anarquistes, que facin la seva revolució, si poden, i aleshores, si la guanyen, callarem i els reconeixerem. Que convencin el poble, i que es facin votar. Mentrestant, si pretenen imposar el terror es toparan amb la llei. Amb la llei i amb els agents de l'autoritat.

Aquests dies hem vist, per les informacions dels diaris, que la F. A. I. es movia activament en els rengles obrers; es movia més activament que mai.

El Govern té el deure d'actuar contra els anarquistes que es barregen en les qüestions socials de cara a produir un dany directe a l'economia del país. L'anarquisme és pura i simplement destructiu. L'anarquisme és negació. El comunisme i el sindicalisme són constructius. Però cal procurar separar aquells elements d'aquests.

L'anarquisme segueix la seva tàctica de procurar d'apoderar-se de tots aquells organismes, l'actuació dels quals pot fer evidentment un dany a la societat. En tant que ciutadans tenim el deure de posar-nos-hi enfront. La riquesa del país no pertany als patrons, com molts d'ells equivocadament pensen. Ens pertany a tots, a patrons i a obrers; a tots els que som part del poble.

Quan un home va pel carrer despla-

rant trets, no perquè vagi amb brusa ni amb una barba de tres dies, però la gran majoria obrera d'aquest país no és anarquista. Vol justícia social, i la vol caigui el que caigui, i en legitima defensa ontra els que fins ara l'han fet víctima de la injustícia i l'han dut a la clandestinitat, s'ha aplegat en les grans organitzacions obreres sindicals. Però l'obrer d'aquest país sap que si s'enrola en els rengles anarquistes va contra el mateix. L'obrer no hi vol saber res. Hi pot haver una minoria, essencialment anarquista, vinguda expressament a precurar emportar-se'n els obrers catalans als rengles de l'anarquisme, però la gran majoria proletària que treballa a Catalunya no està per l'anarquisme, perquè és prou educada i prou culta per tenir altres ideals sòlids.

L'obrer d'aquest país és essencialment sindicalista, i per damunt de tot estima el sindicalisme professional, en el qual sap que hi ha de trobar la seva defensa. I és partidari d'un sindicalisme professional dirigit per elements responsables, que tinguin el sentit de la tàctica sindical que han de menar-los a obtenir el reconeixement total de les reivindicacions que propugnen, però no és partidari de què al davant de les organitzacions sindicals no estructurades en sentit estrictament professional hi hagi elements irresponsables i menys anarquistes, que declarien vagues sense obeir cap pla.

A tots els països on les organitzacions sindicals són una cosa sòlida amb gent intel·ligent al davant, tots els sindicats obeeixen a una rígida disciplina central i desenvolupant-se dins d'una ampla llibertat, i no es planteja cap vaga mentre no arribi l'hora de plantejar-la formant aquella cadena perfectament estructurada per endavant, segons els principis d'una tàctica meditada de cara a obtenir la victòria total després d'haver aconseguit tot un regle de victòries parcials.

El sistema de vagues plantejat en les darreres setmanes al nostre país sense obeir a cap pla, fruit de la tàctica simplement anarquista que desborda la tàctica estrictament sindicalista i social que hi pogué haver—suposant que n'hi hagués—, no solament va encaminat a desacreditar l'anarquisme (que això no ens interessa o en tot cas ens ha de plaure), sinó que va encaminat a desacreditar el sindicalisme. Jo no sé si els seus elements directius ho veuen. És possible que perquè faig aquesta afirmació em diguin ric, com és possible que em diguin quatre fàstics, donant a entendre que no han d'admetre lligons de ningú. Perfectament. Però jo diré que els elements directius sindicals tenen una força formidable a les seves mans, que se'ls esmunyirà tot d'una perquè no la saben salvar de la intervenció purament anarquista i irresponsable, que no propugna per cap reivindicació social, ni tan sols per la revolució social, sinó que vol simplement l'anarquia neta i pelada.

Tothom té dret a predicar les seves idees dins de la República. Però, a predicar-les amb la pistola, a casa. Els que les vulguin predicar a trets toparan amb la llei. Els anarquistes, com els comunistes, per als quals la República no representa cap guany perquè tenen uns altres desigs, faran bé d'espavillar-se a fer prosèlits. Però els que el 12 d'abril tenien fe en el programa secretari de l'Esquerra, i en

Ahir tornaren de Madrid els senyors Companys, Sbert, Dencàs i Grau

Ahir, amb l'expres de Madrid que va arribar a un quart de dotze del matí, varen tornar a Barcelona els diputats d'Esquerra Republicana a les Corts Constituents senyors Companys, Grau, Sbert i Dencàs.

Al baixador els esperaven, entre altres amics particulars i polítics, els senyors Bertran de Quintana, Trabal i Taulier.

El senyor Companys en digué que avui, a la Generalitat, sota la presidència de Francesc Macià, es reunirà la minoria parlamentària d'Esquerra Republicana per a marcar la definitiva orientació a seguir a les Corts.

—Hi haurà crisi?—li preguntà un amic.

—No. No crec que n'hi pugui haver. Falta l'organisme suprem que pugui conferir el Poder...

El senyor Companys passà ahir la tarda fora de Barcelona.

El viatge del «Graff Zeppelin»

Friedrichshafen, 25. — El vol del Graf Zeppelin al Artic, el qual primer etapa es disputà ahir, suscita enorme interès en tot Alemanya i tendeix a afirmar que després de la qüestió econòmica és la que ocupa més l'atenció de l'opinió pública.

L'expedició es realitza sota el patronatge de la Societat Zeppelin de Friedrichshafen i la Societat Aeroàrtica d'Investigacions Científiques.

El mèrit d'haver organitzat aquesta expedició, correspon al capità de la reserva Bruns, que durant la gran guerra comandà un dirigible zeppelin a les ordres del mariscal Von Mackensen. El capità Bruns ha estudiat fins els mínims detalls d'aquesta empresa durant sis anys de constants treballs de gabinet i laboratori.

Els periodistes han preguntat al capità Bruns quines ventatges podrà reportar aquest vol per la navegació aèria, contestant que possiblement, segons el resultat d'aquesta expedició o millor encara, segons les observacions que se efectuen, serà possible anar en dirigible de Msterdam a Tokio en cinc dies solament.

Cal votar l'Estatut de Catalunya i fer-lo votar

els dels altres partits que avui governen, no tenen cap dret a predicar la desesperació de les masses clamant d'haver estat burlats—puix que el Parlament encara no s'ha posat a legislar— i aquestes masses faran bé de vigilar de no ésser joguina d'agitadors vulgars que van a la seva perquè la seva no és altra cosa que l'agitació per l'agitació.

J. VENTALLÓ

1714 - 1931

per Gaston Ry

—Ja ho veieu. Va colgar-me una guerra i em ressuscitava una revolució.